

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№4(5)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 598 sahifa,
27-aprel, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woogyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Формирование здоровьесберегающей образовательной среды в начальной школе в условиях инклюзии.....	10
<i>Тургунова Нилуфар Абдусаломовна</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tez va aniq hisoblash ko'nikmalarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari.....	16
<i>Dehqonova Maxliyoxon Shuhratjon, Musinjonova Dildoraxon Mahmudjon</i>	
Научно-педагогический анализ методов математического моделирования: численные и аналитические подходы в обучении студентов.....	19
<i>Мусурмонова Маъмура Оман кизи, Жураева Феруза Бахтиёр кизи, Сарсенбаева Мархабо Шадибековна</i>	
Inklyuziv ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijtimoiy moslashuvini rivojlantirish texnologiyasi.....	26
<i>Turdimurodova Muazzam Muzaffarbek qizi</i>	
M. Tvenning "Tom Soyerning boshidan kechirganlari" romanida bolalar obrazining tasviri masalasi.....	29
<i>Sattarov Farrux Nuridinovich</i>	
Pedagogik dasturiy vositalar yordamida dars sifatini oshirish.....	35
<i>D. K. Ibadullayev</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarning kasbga qiziqishlarini rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyati.....	41
<i>Isabekova Dilafruz Shermirzayevna</i>	
Молодёжь Узбекистана в системе политических процессов.....	46
<i>Юсупова Элеонора Фердинандовна</i>	
Математика o'qitishda zamonaviy yondashuvlar: vaziyatli tahlil va amaliy samaradorlik.....	51
<i>Matyaqubova Nazira Hikmat qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning pedagogik mahoratini sun'iy intellekt texnologiyalari asosida rivojlantirishning metodik modeli.....	54
<i>Choriyev Olmosbek Baxriddin o'g'li</i>	
Fan va tilni integratsiyalashgan holda o'qitish (CLIL).....	60
<i>M. D. Boynazarova</i>	
Оптимизация показателей сердечного цикла у спортсменов при хроническом физическом перенапряжении посредством фармакологической поддержки.....	63
<i>Нормуратов Абдулла Саппарович</i>	
Chidamlilikka yo'naltirilgan sport turlarida uglevod va energiya almashinuvini farmakologik korreksiyasi....	67
<i>Normuratov Abdulla Sapparovich</i>	
O'quvchilarga dutor ijrochiligini o'rgatishning pedagogik yondashuvlari.....	70
<i>Sa'dullayev Og'abek Abdurashid o'g'li, Nazirullayeva Nodira Akmal qizi</i>	
Bolalar musiqa va san'at maktablarida individual va jamoa mashg'ulotlarini tashkil etish mexanizmlari (cholg'u ijrochiligi misolida).....	74
<i>Omonova Charos Baxodir qizi</i>	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tarbiyachilarining o'quv-biluv faoliyatini motivatsiyalashda interfaol metodlardan foydalanish.....	79
<i>Saidova Zulfizar Norbobo qizi</i>	
O'qituvchining kognitiv egizagi (Digital Twin): sun'iy intellekt yordamida individual pedagogik uslubni modellashtirish.....	83
<i>Kuchkarova Feruza Qambaraliyevna</i>	
Abdusamad Boboxo'jayev rahbarligida tarix va arxeologiya institutining rivoji: 1964-yilgi arxiv hujjati misolida.....	91
<i>Abdullayev Botir Jabbor o'g'li</i>	
Maktab o'quvchilarining musiqiy idrokni shakllantirishning ijtimoiy va didaktik zarurati.....	93
<i>Abdumannan Maxammatov</i>	
"Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kalokagatiyani rivojlantirishning KAMOL modeli asosidagi pedagogik texnologiyasi".....	97
<i>Abdurahmonova Dilorom Jovliyevna</i>	
Morphological Structure and Word Formation of Ecotourism Terminology: A Cross-Linguistic Analysis With Reference to the Uzbek Language.....	104
<i>Absamatova Charos</i>	

Fizika fanini o'tqitishda masalalar yechishning ilmiy-metodik ahamiyati	107
<i>Akmal Mustafoyev Isaqulovich, Munajat Mustafoyeva Oltibekovna</i>	
Kasbiy yo'naltirilgan ingliz tili darslarida metakognitiv strategiyalar asosida akademik nutqni rivojlantirish..	111
<i>Allamuratov G'ofur Ashurovich</i>	
Maktabgacha ta'limda bolalarning mayda qo'l motorikasini rivojlantirish metodikasi	116
<i>Amanova Albina Dexqon qizi</i>	
Psychological Approaches in Teaching English in Preschool Education and their Effectiveness	120
<i>Berdiqulova Zamira Albertovna</i>	
The Role of Family, Education, and Community Systems in Shaping Individual Psychological Well-Being.	124
<i>Dilbar Abdullayeva Ubaydullayevna, Iroda Panjiyeva Khayitovna</i>	
Nomoddiy madaniy merosning talaba-yoshlarni yuksak ma'naviyatli shaxs sifatida tarbiyalashdagi ahamiyati.....	127
<i>Erboyev Suxrob Abdusalomovich</i>	
Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida inson resurslarini boshqarishda muvozanatlashgan ko'rsatkichlar tizimidan foydalanishning nazariy asoslari	131
<i>Gulmira Jumanova</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini o'stirishda badiiy adabiyotning dolzarbligi	135
<i>Hasanova X. Z.</i>	
Gospital ta'lim sharoitida ona tili fanini o'qitishda raqamli texnologiyalardan foydalanish samaradorligi	139
<i>Hikmatov Bobobek Saydulloyevich</i>	
ASB bo'lgan bolalarda sensor buzilishlarning kognitiv va ijtimoiy rivojlanishga ta'siri	142
<i>Isaxanova Oybarchin Abduraxim qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda kommunikativ faoliyat samaradorligining pedagogik mexanizmlari	146
<i>Maxmutazimova Yulduz Raxmatovna</i>	
David haykali ko'z bo'lagining qalamtasvirini bajarish usullari.....	149
<i>Mo'minov Baxtiyor Karamatovich</i>	
Ta'limda fanlararo integratsiyadan foydalanishning pedagogik va psixologik asoslari	154
<i>Oblakulova Nodira Abduvali qizi</i>	
Elliplarni tasviriy san'at va muhandislik grafikasida yasash metodikasi.....	160
<i>Sheraliyev Sanjarbek Karimberdiyevich</i>	
Kommunikativ strategiyaning yuzaga kelish omillari	170
<i>Normaxmatova Feruza Ruziboyevna</i>	
Umumta'lim maktab musiqa madaniyati darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanish muammo va yechimlari	174
<i>O'rishboyeva Xumora O'rol qizi</i>	
Maktabda jismoniy tarbiya darslarida futbol elementlaridan foydalanib 10-11 yoshli bolalarda tezkor-kuch qobiliyatlarini rivojlantirish uslubiyati	177
<i>Qurbonbayeva Maftuna G'ayrat qizi</i>	
Maktabda darsdan tashqari futbol to'garaklarida o'quvchilarning tezkor-kuch qobiliyatlarini takomillashtirish	182
<i>Ro'ziboyeva Fotima Quadrat qizi</i>	
Matn ustida ishlash samaradorligini baholash mezonlari	187
<i>Sadarova Nilufar</i>	
Neyroestetik stimulning yosh dinamikasidagi roli: kognitiv emotsional sferani qayta tashkil etish mexanizmlari.....	193
<i>Salaxidinova Xolida Xaliljonovna</i>	
Kasbiy ta'limda o'quvchilarning psixologik va axloqiy sifatleri	198
<i>Salomov Abdurasul Axmadovich</i>	
Funksiyaning hosilasi yordamida o'sish va kamayish oraliqlarini aniqlash metodikasi	201
<i>Sherzad Eshjanovich Bekchanov, Shohida Sadullaevna Ziyadullaeva, Abdusalom A. Xudoyberdiyev</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning kommunikativ qobiliyatlarini rivojlantirishda psixologik treninglarning nazariy va amaliy asoslari.....	205
<i>Sojida Safarova Saxadin qizi</i>	
Destruktiv xulq-atvor psixologik va pedagogik qarovsizlik oqibati sifatida.....	207
<i>Umirzoqova Shodiya Lutfullo qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda bolalar bilan innovatsion texnologiyalar yordamida ekologik omillarni singdirish	210
<i>Xoldorova Mashxura G'ulomovna</i>	

Роль антиоксидантной системы в повышении работоспособности спортсменов	214 Нурбаев Бахтиёр Ширинович
Shaxs irodaviy sohasini rivojlantirishning psixologik determinantlari.....	217 To'ychiyeva Shoyista Jumabayevna
Ta'lim jarayonida va talabalarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning ahamiyati	223 X. Xalilova, N. Niyazova
Optimization of Periodontal Disease Treatment Tactics in Patients With Chronic Hepatitis C After Achieving a Sustained Virological Response	227 Makhmudova Ujiloy Bakhtiyorovna
Pathogenetic and Clinical Rationale for the Prevention and Management of Periodontal Diseases in Workers Within Dust-Hazardous Environments	230 Turumova Marjona Bakhodirovna
Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorlarining boshqaruv faoliyati va kasbiy madaniyati	233 Imamova Nilufar Zabiyyulla qizi, Soloyeva Rayhonoy Ravshanbek qizi
Pedagogika oliy ta'lim muassasalarida integratsiyalashgan ijodiy muhitni tashkil etishning ilmiy-metodologik asoslari	236 Sultanov Xaytboy Eraliyevich
Ma'naviy-ma'rifiy faoliyat orqali o'smirlarda huquqbuzarlik profilaktikasining pedagogik asoslari	241 Umarov Qobiljon
Maktab o'quvchilari orasida kiberbulling profilaktikasi yo'llari	245 Jannazarova Juldizxan Alliyar qizi
Kimyo ta'limi jarayonida kreativ yondashuv asosida kompetensiyaviy yondashuvni rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	250 Allaberdiev Zebinisobegim Ismoiljon qizi
Universality in Phraseological Units in English, Dutch and Uzbek	253 Khaydarova Guzalkhon
Texnologik ta'limda axborot texnologiyalaridan foydalanishning o'quv samaradorligiga ta'siri: universitet darajasida istiqbollar	256 Musurmonova Ma'mura Oman qizi, Berdiyeva Gulnoza Rizoqulovna
Chet el va mahalliy tajribalarda muhandislik musobaqalari samaradorligi	261 N. Nomozova, A. Muxamadiyev
Autizm spektri buzilishlarining klinik-pedagogik xususiyatlari va ularni korreksiyalashning ilmiy asoslari.....	267 Polatova P. M., Polvonova Kishchan Ravshanovna
Tenglamalar ildizlarini aniqlashda vatarlar usuli va python dasturiy modeli	272 Rizayeva Bahoroy Jahongir qizi
Algebra fanini o'rganishda talabning xatolarini tahlil qilish va ularni bartaraf etish usullari	277 Zaxiriddinova Shahlo Zahiriddin qizi, Norboyeva E'zoza O'tabek qizi, Oqbutayeva Sumbula Normuhammad qizi
Интегрированный подход как основа развития русской связной речи иноязычных студентов неязыковых специальностей	280 Бозорова Хулкар Одинакуловна
Оптимизация трудовых отношений в системе общего среднего образования на основе HR-менеджмента: эмпирический анализ.....	284 Турикова Лазокат Машрабовна
Pedagoglarning huquqiy maqomi hamda global kompetensiyalar bilan bog'liq muammo va yechimlar	296 Javohir Baxtiyorovich Shukurov
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida og'zaki nutqni rivojlantirishning kommunikativ yondashuv asoslari	305 Holikulova Feruza Xasanovna
Talabalarda internet va ijtimoiy tarmoqlardan foydalanishning agressiv xulq-atvoriga ta'siri	309 Tosheva Sayyora Raxmonqulovna
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda mantiqiy fikrlashni rivojlantirishning nazariy asoslari	314 Nurmatova Iroda Toxtasinovna, Qutlimuratova Dilnoza Oybek qizi
O'quv materiallarini didaktik prinsiplar asosida bayon qilishning nazariy-amaliy asoslari	318 Turdiyeva Navruza Sheraliyevna
Raqamli va globallashtirilgan muhitda maktabgacha yoshdagi bolalarda ma'naviy-axloqiy qadriyatlarini rivojlantirish	323 Avazova Xidoyat Zafar qizi

Boshlang'ich sinf o'qish darslarida badiiy asar tahlil qilish kompetensiyasini shakllantirish orqali o'quvchilar nutqini boyitish ("Bog'bon va nihol" rivoyati misolida).....	327
Normurodova Nigora Abdusattorovna, Abduxalilova Mohinur To'raqul qizi	
Qoraqalpog'iston cho'l yaylovlarning holatiga katta qumsichqonlar ta'sirini baholash.....	331
Adilbayeva Genjexan	
O'zbekiston zaminida uyg'onish - renessans hodisasining yuz berishi: shakllanishi, musulmon va insoniyat dunyosi taraqqiyotidagi o'rni	335
Choriyev Mirjalol Baxtiyor o'g'li	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining ekologik kompetentligini badiiy-loyihaviy faoliyat orqali rivojlantirish metodikasi	340
Istamov Zavqiddin Sa'dulloevich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida fonetik kompetensiyani rivojlantirish orqali orfografik va orfoepik bilimlarni shakllantirish.....	344
Mamasidikova Naima Toxirjon qizi	
Talabalarning mustaqil o'qish va o'rganish kompetensiyalarini rivojlantirishning metakognitiv aspektlari.....	348
Mirsobitova Parvina Bahodir qizi	
Sun'iy intellekt vositasida talabalarning axloqiy-estetik madaniyatini rivojlantirishning pedagogik asoslari ..	351
Muminov Zokir Sharop o'g'li	
Ta'lim muhitining o'quvchilarning emotsional holatiga ta'siri.....	354
Nurmatov Nurhayot Nurziyat o'g'li, Otaqurbonbova Nigina Rustam qizi	
STEAM yondashuvi asosida o'simliklar fiziologiyasi fanida o'quv mazmunini didaktik qayta tashkil etish xususiyatlari.....	358
Xoliqulova Gulchehra Alimardon qizi	
Особенности развития эмоционального интеллекта у детей дошкольного возраста.....	363
Мирзаева Наргиза	
Inklyuziv ta'limni tashkil etishning pedagogik asoslari.....	367
Abdanbekova Nilufar Rixsiyevna	
O'qituvchining pedagogik mahoratini takomillashtirish va uni rivojlantirish omillari.....	370
Ismailova Shaira Ferdausovna	
Maktab o'quvchilarida o'zini o'zi tarbiyalashni shakllantirishning pedagogik asoslari (8–9-sinflar asosida)..	373
Norxo'jayeva Lobar Nuriddin qizi	
Inkluziv ta'limda pedagoglarning mahorati va pedagogik innovatsiyalar	378
Raxmonova Gullola Shavkatovna	
The Impact of Collaborative Writing Activities on EFL University Students' Essay Writing Skills: A Classroom-Based Study.....	382
Shovkieva Munisa Shonazar kizi	
ChatGPT va generativ AI vositalarining o'quv jarayonidagi didaktik imkoniyatlari.....	386
Sotivoldiyev Shohruhmirzo Abdumalik o'g'li	
O'qituvchi shaxsining pedagogik etikasi va kasbiy madaniyati.....	390
Sultonova Nargiza Nigmatovna	
Raqamli transformatsiya sharoitida talabalarning media savodxonligini rivojlantirishning pedagogik-psixologik mexanizmlari.....	393
Zaxiriddinova Shaxlo, Nurova Manzura, Murodova Fayoza	
Talabalar matematik tafakkurini rivojlantirishda analizdan masalalar yechish strategiyalari	397
Zaxiriddinova Shaxlo, Tufliyeva Roziya, Ismatullayev Javohir	
Роль социальной компетенции в процессе интенсивного когнитивного развития	402
З. Ф. Азизова	
Роль научного знания в повышении качества образования	406
Сагатова Диёра Абдулазиз кизи	
Методы использование информационных технологий в научном исследовании качества образования в ВУЗе.....	409
Уразова Марина Батыровна, Туленова Карима Жандаровна, Генжебаева Кундуз Саламат кызи	
Академический стресс и формирование механизма "самообвинения" у студентов.....	412
Хошимова Дилорам Анваровна, Немаджанова Наргиза	
OTM, mahalla va oilalarda barqaror ma'naviy-axloqiy muhitni takomillashtirish tizimi.....	416
Karshiyev Jaxongir Abdirayimovich, Abdilaxatov Zafar Abdigapirovich	
O'smirlar deviant xulq-atvori shakllanishida ijtimoiy tarmoqlarga qaramlik bosh omil sifatida.....	421
Olioberdiyeva Buoysha Baxromjon qizi, Tohirova Go'zaloy Davronbek qizi	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Oliy ta'limda tasviriy va amaliy san'at integratsiyasining zamonaviy pedagogik metodlari (Buxoro amaliy san'ati misolida).....	426
	Abdullayev Suxrob Sayfullayevich	
	STEAM texnologiyalari va uning qo'llanilishi	431
	Atenov Jandarbek Dayrabay o'g'li	
	Deviant xulq shakllanishining biopsixologik faktorlari.....	435
	Ro'ziqulova Sevinch Ubaydullo qizi, Tohirova Go'zal Davronbek qizi	
	Эмоциональная устойчивость как психологический фактор развития профессиональной компетентности будущих педагогов	438
	Рафиев Фарход Акилович	
	Pedagog kadrlarni innovatsion faoliyatga tayyorlashni boshqarish tizimini takomillashtirishning metod va mexanizmlari.....	441
	Aziboyev Shuhrat Olimovich	
	Bola nutqi buzilishlarining psixologik sabablari.....	445
	Xadicha Kamalova, Ziyodullo Elov	
	O'quvchilarda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish orqali tanqidiy fikrlash va mustaqil o'qish ko'nikmalarini shakllantirish	449
	Xolmatova Sabohat Ilhomovna	
	O'qish savodxonligi darslarida xalqaro baholash tadqiqoti topshiriqlaridan foydalanish	453
	Boychayeva Sharifa Saidkulovna	
	Формирование иноязычной коммуникативной компетенции с помощью задания "диктоглосс"	458
	Касымова Феруза Суннатовна	
	Ta'lim paradigmalarining evolyutsiyasi va zamonaviy tendensiyalari	463
	Abdug'aniyeva Shaxzoda Shuxrat qizi	
	O'qish savodxonligi darslarida badiiy va ilmiy-ommabop matnlardan foydalanishning didaktik imkoniyatlari	467
	Ostonova Madina Furqat qizi	
	Milliy cholg'u sozlar va ularning o'ziga xos xususiyatlari	471
	Raimjonov Sunnatulla O'ktamovich	
	Forsayt pedagogikasi asosida talabalarning kreativ va tanqidiy fikrlashini rivojlantirishning amaliy jihatlari	475
	Dushaboyeva Dinara Bahrom qizi	
	Sun'iy intellekt yordamida individual o'qish yo'nalishini yaratish	479
	Irgasheva Madina Irgashovna	
	Ahmad al-Farg'oniyning hayot yo'li va ilm-fanga qo'shgan hissasi	484
	Temirov Nabijon Solievich, Mo'sajonova Gulxumor Abduhalim qizi	
	Data-Driven yondashuv asosida o'quvchilarning jismoniy rivojlanishini monitoring qilish va prognozlash modeli	487
	Valiyev Jasurbek Saydullo o'g'li	
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini inklyuziv ta'lim berishga tayyorlash mexanizmlari	491
	Axmedova Orzigul Tulqinovna	
	Mustaqil ish – ta'lim sifatini oshirish mezonidir	498
	Erkayev Elmirza Temirovich	
	Kasbiy tayyorgarlik jarayonida talabalarda kreativlikni rivojlantirishning psixologik shartlari.....	503
	Qobulov O'mirbek Azamat o'g'li	
	Kiberbullin onlyn tahdid va uning o'smir xulq-atvoriga ta'siri	509
	Saloxiddinova Xumora Mamamrayim qizi, Tohirova Go'zaloy Davronbek qizi	
	Yosh voleybolchi qizlarning muvozanat saqlash qobiliyatini oshirish	514
	Saparboyeva Muhayyo Farhod qizi	
	Talabalarda kasbiy kreativ kompetensiyalarini shakllantirishni psixologik pedagogik jihatlari.....	517
	Tohirova Go'zaloy Davronbek qizi, Sharipova Feruza Xo'jamurod qizi	
	O'quv bilish faolligi tushunchasining pedagogik-psixologik mohiyati.....	520
	Sattarova Gulinoza Salim qizi	
	Voleybol sport turini o'rgatish va uning mohiyati.....	523
	Turg'unov Baxtiyor O'rolovich	
	Malakali sportchilarni texnik tayyorgarligiga zamonaviy texnologiyalardan foydalanish yo'llari	526
	Eryigitov Dilshod Xolboyevich	
	Digitalization as a Driver of Inclusive Education: Enhancing Accessibility, Equity, and Learning Outcomes	529
	Muhabbat Nazaraliyevna Toshmurodova	

Digital Transformation of HRM in Higher Education: Evidence from Uzbekistan	534
D. Umirova	
Bo'lajak logopedlarni og'ir nutq nuqsonli bolalar bilan ishlashga tayyorlashning integrativ metodikasi	538
Achilova Sevara Djasirkulovna	
Refleksiv o'qitish texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari.....	542
Uzoqboyev Xojiakbar Qobuljon o'g'li	
Dasturlashtirilgan ta'lim vositalari asosida bo'lajak muhandislarning mustaqil ta'limini tashkil etish metodikasi.....	546
Sharipova Nodira Ilxom qizi	
Digital Platforms and Tools Used in Engineering Education (Solid Edge, Solidworks, Fusion 360, ETC.) ...	552
Umirov Ilkhom Iskandar ugli	
Kognitiv og'ishlar va fanatizm: nazariy tahlil va talabalar o'rtasida empirik tadqiqot	556
Shohruh Shodiboyev	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kognitiv-pragmatik kompetensiyalarini rivojlantirish bosqichlari...	562
To'rabekova Aziza Mirzabek qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda ta'lim olish kompetensiyalarining psixologik asoslari	566
Qamchibekova Roziyaxon Xasanboy qizi	
Boshlang'ich tayyorgarlik guruhida umumiy va maxsus jismoniy tayyorgarlik nisbatining ilmiy asoslari.....	572
Eshpulatov Jamshid Nuraliyevich	
Talabalarda stress va motivatsiya o'rtasidagi munosabat.....	577
Saidakbarova Nigora Abduraxim qizi	
Talabalarni ijtimoiy-pedagogik faoliyatga tayyorlash mazmunining nazariy-metodologik asoslari	583
Amonov Mirjon Namozovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kognitiv rivojlanish bosqichlari	587
Raxmonova Shaxrizoda Laziz qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida so'z boyligini oshirishning pedagogik-psixologik muammolari yuzasidan mulohazalar	590
Shaxnoza Allaberganova	
Umumta'lim maktablarida biologiya darslarida innovatsion o'qitish metodlaridan foydalanish tadqiqotining tahlili.....	594
Mamadallyeva Barnoxon Ibragimovna	

UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA BIOLOGIYA DARSLARIDA INNOVATSION O'QITISH METODLARIDAN FOYDALANISH TADQIQOTINING TAHLILI

Mamadaliyeva Barnoxon Ibragimovna

Oriental universiteti axborot-resurs markazi bo'lim mudiri

Annotatsiya: Mazkur tadqiqotda umumta'lim maktablarida biologiya darslarini tashkil etishda innovatsion o'qitish metodlaridan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlarini ilmiy-pedagogik nuqtai nazardan tahlil qilingan. Tadqiqot jarayonida interfaol metodlar, muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish, STEAM texnologiyasi, axborot-kommunikatsiya vositalari hamda multimedia resurslarining biologiya fanini o'zlashtirishdagi samaradorligi o'rganilgan. Shuningdek, innovatsion metodlarning o'quvchilarning bilish faolligi, mustaqil fikrlashi, ilmiy dunyoqarashi va amaliy kompetensiyalarini rivojlantirishga ta'siri aniqlangan. Tadqiqot natijalari biologiya darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini oshirishi, nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan integratsiyalashga xizmat qilishi hamda ta'lim samaradorligini sezilarli darajada kuchaytirishini ko'rsatdi. Shu bilan birga, innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etilgan dars jarayonlari o'quvchilarning ekologik tafakkurini shakllantirish, tahliliy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish va biologik jarayonlarni ilmiy asosda tushunishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi asoslab berilgan. Tadqiqotda biologiya ta'limini modernizatsiya qilishga oid metodik tavsiyalar ham ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: innovatsion ta'lim metodlari, biologiya ta'limi, interfaol metodlar, muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish, STEAM texnologiyasi, pedagogik texnologiyalar, multimedia resurslari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, bilish faolligi, mustaqil fikrlash, amaliy kompetensiyalar, ekologik tafakkur, ta'lim samaradorligi, zamonaviy ta'lim yondashuvlari, interaktiv metodlar.

Abstract: This study analyzes the theoretical and practical aspects of using innovative teaching methods in organizing biology lessons in general secondary schools from a scientific and pedagogical perspective. During the research, the effectiveness of interactive methods, problem-based learning, project-based teaching, STEAM technology, information and communication tools, and multimedia resources in mastering biology was investigated. In addition, the influence of innovative methods on the development of students' cognitive activity, independent thinking, scientific worldview, and practical competencies was identified. The results of the study showed that the application of modern pedagogical technologies in biology lessons increases students' interest in the subject, facilitates the integration of theoretical knowledge with practical activities, and significantly enhances the effectiveness of education. Furthermore, it was substantiated that lessons organized on the basis of innovative approaches positively affect the formation of students' ecological thinking, the development of analytical skills, and the scientific understanding of biological processes. The study also developed methodological recommendations for the modernization of biology education.

Key words: innovative teaching methods, biology education, interactive methods, problem-based learning, project-based learning, STEAM technology, pedagogical technologies, multimedia resources, information and communication technologies, cognitive activity, independent thinking, practical competencies, ecological thinking, educational effectiveness, modern educational approaches.

Аннотация: В данном исследовании с научно-педагогической точки зрения проанализированы теоретические и практические аспекты использования инновационных методов обучения при организации уроков биологии в общеобразовательных школах. В ходе исследования изучена эффективность интерактивных методов, проблемного обучения, проектного подхода, технологии STEAM, информационно-коммуникационных средств и мультимедийных ресурсов в процессе усвоения биологии. Также определено влияние инновационных методов на развитие познавательной активности учащихся, их самостоятельного мышления, научного мировоззрения и практических компетенций. Результаты исследования показали, что применение современных педагогических технологий на уроках биологии способствует повышению интереса учащихся к предмету, интеграции теоретических знаний с практической деятельностью, а также значительному повышению эффективности образования. Вместе с тем обосновано, что учебные процессы, организованные на основе инновационных подходов, положительно влияют на формирование экологического мышления учащихся, развитие аналитических навыков и научное понимание биологических процессов. В исследовании также разработаны методические рекомендации по модернизации биологического образования.

Ключевые слова: инновационные методы обучения, биологическое образование, интерактивные методы, проблемное обучение, проектное обучение, STEAM-технология, педагогические технологии, мультимедийные ресурсы, информационно-коммуникационные технологии, познавательная активность, самостоятельное мышление, практические компетенции, экологическое мышление, эффективность образования, современные образовательные подходы.

KIRISH

Hozirgi kunda ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalarni ta'lim tizimida qo'llashga bo'lgan qiziqish kundan kunga ortib bormoqda. An'anaviy ta'limda zamonaviy innovatsion texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning egallayotgan bilimlarini o'zlari qidirib topishiga, mustaqil o'rganishi va fikrlashiga, tahlil qilishiga hamda yakuniy xulosalarni mustaqil ravishda chiqarishiga o'rgatadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Bugungi kunda mamlakatimizda boshqa fanlarga bo'lgan e'tibor kabi tabiiy fanlarga bo'lgan qiziqish ham kuchayib bormoqda. Respublika umumta'lim maktablarida tabiiy fanlarning o'qitilishini nazorat qilish va zarur shart-sharoitlarni yaratish juda muhimdir.

U. Amirseit, Sh. Bakbergen, A. Temirkhan va Z. Bassygarayevlarning ta'kidlashicha, innovatsion usullar talabani faolligini oshiradi, biologik atamalar hamda ularning mazmunini tushunishga, ularni yodlashga va amalda qo'llash qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi ^[4].

Ch. Bhoi fikricha, innovatsion o'qitish strategiyalari talabalarning o'zgaruvchan ehtiyojlarini hisobga olish imkonini beradi. O'qituvchilar o'quvchilarga biologiya sohasida faol va g'ayratli ishtirokchilarga aylanish imkonini beruvchi dinamik hamda qiziqarli o'quv muhitini yaratadi ^[5].

O. V. Xotuleva, V. Denis, Z. Orexovo va O. A. Zavaltsevalarning fikricha, innovatsion ta'lim faoliyatining maqsadi talabani an'anaviy tizimdagi passiv ishtirokchidan faol shaxsga aylantirishdan iborat. Ushbu yondashuv kasbiy faoliyatni samarali tashkil etish va pedagogik muammolarni iqtisodiy jihatdan hal qilishni o'rgatadi. Shuningdek, didaktik va o'quv dasturlarining sifat jihatidan yangi izlanishlarini amalga oshirishga xizmat qiladi. Harakatlarni rag'batlantirish, taqdim etish va olingan ma'lumotlarni mustaqil ravishda boshqarish ijodiy yondashuvni shakllantiradi, noan'anaviy fikrlash hamda boshqaruv qobiliyatini rivojlantiradi ^[1].

V. Gniezdilova va T. Mykytyn ta'kidlashicha, biologiya fani o'quvchilarga ushbu fan nima uchun kerakligini, o'rganilayotgan tushunchalarning amaliy vazifalar va kundalik hayot bilan qanday bog'liqligini ko'rsatadi. Shuning uchun ta'lim mazmuniga zamonaviy texnologiyalardan foydalanishga yangicha yondashuv nazarda tutiladi. Shunday samarali texnologiyalardan biri keys-stadi usulidir. Ta'limda keys-stadidan faol foydalanish uni eng samarali ta'lim texnologiyalaridan biriga aylantirgan. Ushbu metod biologiyani o'qitishda o'quvchilarning biologik bilimlarini oshirishning samarali vositasi sifatida keys texnologiyasidan foydalanishning didaktik ahamiyati va dolzarbligini kuchaytiradi ^[2].

A. M. Abdieva biologiya darslarida yangi texnologiyalar o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishning kompleks metodologiyasini taqdim etishga e'tibor qaratadi. Ushbu metodologiya virtual simulyatsiyalar, interaktiv onlayn platformalar kabi innovatsion texnologiyalardan oqilona foydalanishni o'z ichiga oladi. Ular yordamida talabalar murakkab biologik tushunchalarni ilgari tasavvur qilib bo'lmaydigan usullar orqali o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu amaliy tajribalar mavhum tushunchalarni vizualizatsiya qilish va tengdoshlar bilan hamkorlik qilish imkonini beradi. Faol o'rganish orqali o'quvchilarning ijodkorligi rivojlanadi. Dastlabki natijalar innovatsion loyihalar, chuqur munozaralar va yangi kashfiyotlar orqali namoyon bo'ladigan ijodiy fikrlash qobiliyatlarining oshishini ko'rsatadi ^[6].

K. I. Borodina va A. M. Kmets kabi olimlarning ta'kidlashicha, innovatsion texnologiyalar o'quvchilarning tafakkurini faollashtirishga imkon beradi. Ular faoliyatni tushuntirish va rag'batlantirish orqali talabalarni ijodiy, samarali ta'lim faoliyatiga jalb qiladi. Kognitiv jarayonni faollashtirish, o'quv materialini shakllantirish va ko'nikmalarni rivojlantirish jamoaviy hamkorlikni ta'minlaydi. Maktabda biologik ta'lim jarayoniga eng yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish va ularni kompleks ravishda qo'llash evolyutsion biologik umumiy tushunchalarni samarali shakllantiradi. Bu esa axborot, ijtimoiy va o'z-o'zini tarbiyalash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi hamda talabalarni oliy ta'lim muassasalariga o'qishga tayyorlaydi [8].

Zh. Shamshatova, B. Baidalinova, B. Baymurzina va B. Kenzhebaevalarning fikricha, ta'limda yangi innovatsion texnologiyalardan foydalanish zamonaviylik talabidir. Har bir o'qituvchi o'z darsini samarali o'tishni xohlaydi. Zamonaviy innovatsion texnologiyalardan foydalanish ta'lim sifatini oshiradi. Bugungi kunda o'qitishning innovatsion usullaridan foydalanish o'quvchilarning qobiliyatini oshiradi, fanga qiziqishini uyg'otadi, qiziquvchanligini rivojlantiradi hamda kompetensiyalarni shakllantiradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Bugungi kunda talabaning bilimli, har tomonlama rivojlangan va izlanuvchan bo'lishi o'qituvchining nafaqat bilimga ega ekanligini, balki pedagogik mahorat bilan rahbarlik qila olishini ham ko'rsatadi [3].

Innovatsion texnologiyalarning o'rni va roli benihoya kattadir. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahoratga oid bilimlar, tajribalar hamda interaktiv metodlar o'quvchi-talabalarning bilimli va yetuk malakaga ega bo'lishini ta'minlaydi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Innovatsiya (inglizcha "innovation") – yangilik kiritish degan ma'noni bildiradi. Innovatsion texnologiyalar pedagogik jarayonda o'qituvchi va talaba faoliyatiga yangilik hamda o'zgarishlar kiritish bo'lib, uni amalga oshirishda asosan interaktiv metodlardan keng foydalaniladi. Interaktiv metodlar jamoa bo'lib fikrlash usuli sifatida talqin etiladi. Pedagogik ta'sir etish usullari ta'lim mazmunining tarkibiy qismi hisoblanadi. Ushbu metodlarning o'ziga xos xususiyati shundaki, ular faqat pedagog va o'quvchi-talabalarning birgalikdagi faoliyati orqali amalga oshiriladi. Bunday pedagogik hamkorlik quyidagi xususiyatlarga ega: o'quvchi-talabalarni dars davomida befarq bo'lmaslikka, mustaqil fikrlashga, ijod qilish va izlanishga undaydi; o'quvchi-talabalarning o'quv jarayonida bilimga bo'lgan qiziqishini ta'minlaydi; o'quvchi-talabaning har bir masalaga mustaqil va ijodiy yondashishini kuchaytiradi; pedagog va o'quvchi-talabalarning o'zaro hamkorlikdagi faoliyatini tashkil etadi.

Pedagogik texnologiyalar muammolarini o'rganayotgan o'qituvchilar, ilmiy tadqiqotchilar va amaliyotchilarning fikricha, pedagogik texnologiya axborot texnologiyalari bilan chambarchas bog'liqdir. O'qitish jarayonida qo'llanilishi zarur bo'lgan TSO, kompyuter, masofaviy ta'lim hamda turli texnik vositalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Natijada pedagogik texnologiyaning asosiy negizi o'qituvchi va o'quvchi-talabaning belgilangan maqsadga hamkorlikda erishishini ta'minlashdan iborat bo'ladi. Ushbu maqsadga erishish tanlangan texnologiyalarning samaradorligiga bog'liq. O'qitish jarayonida maqsad asosida qo'llanilgan har bir ta'lim texnologiyasi ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

XULOSA

Ta'lim sifati ijtimoiy tizim jarayoni va natijasi sifatida shaxs hamda jamiyat manfaatlariga mos keladigan ehtiyojlarni qondirish imkoniyatini ta'minlaydi. Shuningdek, ta'lim xizmatlarining iste'mol xususiyatlarini oshiradi [7].

Innovatsion texnologiyalarni biologiya darslarida qo'llashning o'ziga xosligi shundaki, ular biologik atamalarning mohiyatini aniq tushunish va esda saqlash qobiliyatini rivojlantiradi. O'quvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini oshirish bilan birga, ularni yangi g'oya va kashfiyotlar yaratishga undaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O. V. Xotuleva, V. Denis, Z. Orexovo, O. A. Zavaltseva. "Использование инновационных образовательных технологий в процессе обучения биологии в школе".
2. V. Gniezdilova, T. Mykytn. "Case-Study as One of the Innovative Educational Technologies and Its Use in Biology Classes". Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 2023-yil, DOI:10.15330/jpnu.10.1.114-125.
3. Zh. Shamshatova, B. Baidalinova, B. Baymurzina, B. Kenzhebaeva. "Studying the Use of Innovative Technologies in Biology Lessons", 2021-yil.
4. U. Amirseit, Sh. Bakbergen, A. Temirkhan, Z. Bassyarayev. "Evaluation of the Effectiveness of Innovative Methods in Biology Teaching". BIO Web of Conferences, 2024-yil, 100(3):01004. DOI:10.1051/bioconf/202410001004.

5. Ch. Bhoi. "Evaluating the Effectiveness of Innovative Learning Approaches in Teaching Biology to Secondary School Students: A Comparative Study of Traditional and Interactive Pedagogical Methods". Journal of Education Method, 2024-yil, DOI: <https://doi.org/10.59653/jemls.v2i03.779>.
6. A. M. Abdieva. "Methodology of Developing Students' Creative Abilities and Using New Technologies in Biology Classes", 2023-yil.
7. F. Abdulxaeva. "Применение информационных технологий в изучении биологии".
8. K. I. Borodina, A. M. Kmets. "Complex Application of Innovative Pedagogical Technologies in Forming Evolutional Concepts on Lessons of Biology", 1970-yil.
9. "Инновационных образовательных технологий в процессе обучения биологии в школе". Журнал "Проблемы современного педагогического образования".
10. "Экономика и социум", №12(91), DOI:10.63034/esr-12.
11. "Изучение иностранных языков является фактором эффективности образования".
12. www.iupr.ru
13. <https://cyberleninka.ru/article/n/>

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №4(5)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.